

Præfatio ad Lectorem.

antiqui ante non sit animadversum. At non damnaſſe Galenum plantarum imagines, nec libros de plantarum hiſtoria conſcriptos, ſed homines, qui horum, harumve tantum inſpectione poſſe quinquam rei plantariæ fieri peritum, crediderunt, id maniſeſto fuerit argumento, quod ipſemet Galenus libro primo de alimentorum facultatibus, poſteritati memoria prodidit, cum inquit: Comparatos nobis eſſe hoſce libros, ut nobis ſint eorum, quæ ante didicimus, monumenta, non ut rudes, & ignari per illos perfectam doctrinam aſſequantur. Quod ſi qui ſint, qui præceptoribus careant, velintq; iis, quæ luculente, ac copioſe ſunt ſcripta, diligenter incumbere, magnum inde fructum eos accepturos teſtatur idem Galenus, præſertim ſi ea relegere non graventur. Quibus palam eſt longe magis deteſtandos eſſe eos, qui clariſſimorum hominum laboribus invidentes, nil aliud quam blaterare, ac carpere ſciunt, quam eos, qui Reipublicæ commodis ſemper prodeſſe cupientes, nil aliud agunt, quam ut boni ſemper aliquid, & novi in publicum uſum promant. At quare imagines. & non libros damnaverit Cornarius, cum non minus ex Galeni ſententia, eorum lectione, quam imaginum inſpectione, qui neutiquam proficere valeat, non ſatis animadverto. Cur tantum laboris, ſi nihil profuerit in vertendo Dioſcoride, adjectis quoq; emblematicis, in caſſum ſuſcepit? Hoc ne ei erat ſtudium, hunc ne capiebat animum, ut in vanum laboraret? Porro nil aliud vobis dandum, dicendumq; ſupereſt. Spero tamen ab iis, qui grati ſunt (ingratos, malevolos, ac invidos nihil ſane moror) me gratiam initurum: quandoquidem mihi communis utilitatis cupidifſimo, hoc opus non aggrediendi voluntæ defuerit, ſed perficiendi facultas, quam tamen omni ſtudio conſequi aſidue conamur. Bene valete, & noſtra boni conſultite.

PRÆFATIO AD LECTOREM

CASPARI BAUHINI.

U^{bi} opera in hoc volumine præſtiterim, C^{andide} L^{ector}, paucis aperiā. Cum Petri Andree Matthioli in Dioſcoridem Commentaria, ſæpius Venetiis apud Valgrifios edita, toties fere mutata, maxime poſtrema anni 1583. quæ cum ultima ab auctore ipſo data editione non convenit, cum multa non ſolùm verba, ſed lineæ, imo ſententiæ ſint omiſſæ, ut in capite de Malabathro, Cinnamomo, Coſto, Junco odorato, Baſamo, Aſpalatho, Manna, aliisque videre eſt: nunquam vero in Germania Latine excuſa, ſerio vero expetita, Typographus prælo eſſet commiſſurus, à clariſſimo & excellentiſſimo Viro D. Jo. Hartmanno Beyero, Reipubl. Francofurdianæ Archiatro, ipſius Typographi nomine ſummopere rogatus, ut ſucciviſis horis in Matthioli lectione, me, qui totus eſſem in univerſali hiſtoria nova conſcribenda, oblectarem, notisque ubi opus foret, illuſtrarem: ſane laborem hunc in gratiam Medicinæ ſtudioſorum, eorundemq; commodum, denegare nec volui, nec debui: mihiq; cordi fuere: Primo ut omnia opera à Matthiolo edita in unum corpus congeſta, prodirent: cujuſmodi ſunt, Commentaria in Dioſcoridem, quæ Italice quinques, & Latine toties, quater in Italia, ſemel in Gallia: quæ Germanice bis primo opera Georgii Handſchii, dein, opera Clariſſimi Joachimi Camerarii (qui inſignem operam præſtitit, multisque novis figuris auxit) prodire: quæ etiam Bohemice bis, & toties Gallice, ſemel quidem ſtudio Antonii Pinæi fuere excuſa. Compendium ipſius ab auctore primum in Italia, dein Lugduni in 16. opera Pinæi: tum in Germania, labore D. Camerarii. Apologia & Cenſuræ in Amatum, Commentariis additæ aliquoties, tandem in ſecundum Epistoſtarum librum rejectæ: Diſputatio adverſus viginti problemata Guilandini anno 1562. edita, quæ in libro tertio Epistoſtarum nunc habetur. Epistoſlæ medicinales in folio & octavo editæ: Dialogus de lue venerea, ſeparatim & conjunctim cum aliis ejusdem materiei excuſus: & ſimilia. Dein diverſas Commentariorum editiones contuli, & quæ in aliquibus deerant, complevi: fuere enim ad manus editiones annorum 1554. 1559. 1561. 1563. quo anno tres diverſæ editiones prodire. 1565. 1568. 1570. 1571. 1572. 1583. 1586. Bohemicam vero editionem anni præcedentis habere non licuit. Tum, quia in Commentariis non ſollicitus fui circa deſcriptiones, quas tamen Compendio à ſe anno 1571. edito, inſervit, eas omnes inde in Commentaria ſuis locis inferui, & quidem iisdem auctoris verbis ſervatis. Quarto cum multarum plantarum ſæpius meminerit, figuris non appoſitis, eas adjeci, & quidem ex omnibus editionibus tam ab ipſo authore datis quam ab aliis (maxime D. Camerarii, qui elegantiffimis figuris Matthiolum illuſtriorē reddidit, cujus nomine non parva illi debetur gratia) & quidem numero trecentas, ut ſubſequens docebit Catalogus. Quo vero auctiora eſſent hæcce Commentaria, placuit ex meo Theſauro

Præfatio ad Lectorem.

sauro Botanico satis magno plantas multas (neutiquam omnes) à nemine ante me propositas descriptas, & iconibus vivis expressas adjicere. De quibus omnibus tamen & plurimis aliis, suo tempore & plenius & clarius, cum hunc meum laborem non pauci Viri Clarissimi & Doctissimi hætenus juverint, & quidem inter cæteros, Johannes Bauhinus frater meus, ejusque gener Jo. Henricus Cherlerus: Jacobus Antonius Cortusius Patricius Patavinus: Ferdinandus Imperatus, & Fabius Columna, Neapolitani: Hieronymus Belli ex Creta: Joachimus Camerarius, Leonhardus Doldius, & Joan. Neudorffer, Norinbergenfes: Paschalis Gallus & Theodorus Collado, Galli: Nicolaus Agerius & Joan. Rudolphus Salzmanns, Argentinenfes: Philippus Sprengerus Electoralis Pharmacopœus, & ejus filius Sigismundus Stephanus aliique plures: quod ut porro faciant, boni publici causa, rogo: & ut ipsorum exemplo moti idem faciant, Prosperum Alpinum, Botanicum Patavinum: Jo. Richerum Professore Monspeliensem: Jacobum Cargillum: Jo. Purmannum: Johan. Bierdumphelium Philosophiæ & Medicinæ Doctores (ut jam polliciti sunt) Jacobum Israelem Brunnerum Ratisponensem, aliosque obsecro & obtestor, omnium debito modo suo & loco tempore (quemadmodum in nostri Phytopinacis parte prima factitatum) mentionem facturum. Suam etiam operam contulere Joan. Rudolphus Saltzmannus, Joan. Purmannus Medicinæ Doctores, ut qui animi causa plurimas plantas delineare tam pro hoc, quam pro futuro nostro opere: quos imitantur Jo. Fridericus Exius, & Jo. Henricus Froelich, Medicinæ studiosi: nec tu mihi prætereundus mi Jo. Henrice Ryhinere, qui ut totius artis, ita hujus studii studiosissimus es, qui mihi hætenus plurimum (ut icis) auxilio fuisti, & porro eris. Tandem cum nominum varietas apud auctores qui de re herbaria scripserunt, studium hoc obscurum, difficileque reddat, ad finem cujuslibet capitis post Matthioli Commentaria, Synonymias plantarum ex classicis desumptas, subjeci: & quidem alio charactere, quo à Matthioli scriptis distinguantur: alperfi nonnunquam notas & correctiones, cum humanum sit errare, ubi opus videbatur: nonnunquam à quorundam immaturis calumniis, ubi veritas requirebat, Matthiolum tueri sum conatus: ita tamen ut in neminem, quod honestum decet, essem injurius. Quod deniq; Matthiolum attinet, cujus patrocinium semel suscepi, hoc unum addam, sua laude dignum esse, cum inter eos qui glaciem in hoc studio fregere, sit referendus & recensendus: is seipsum laudavit suis scriptis maxime Commentariis toties cufis, & porro, apud æquiores laudabit. Hæc est CANDIDE LECTOR instituti ratio, quam si abste probatam cognoverimus, ad Botanica nostra absolvenda nos accingemus, alteramq; Phytopinacis partem absolvemus. Vale, & vive, & fave cœptis, eademq; move & promove.

IN AD-